

NOTAT Beskæftigede seniorer og deres planer om tilbagetrækning

I marts 2026 har DSR Analyse gennemført en spørgeskemaundersøgelse blandt 5.000 tilfældigt udtrukne medlemmer af Dansk Sygeplejeråd i alderen 60-80 år. Samlet deltog 2.194 medlemmer i hele eller dele af undersøgelsen – svarende til en svarprocent på 44 %. Se metodebeskrivelsen i bilaget for flere detaljer vedrørende gennemførelse af undersøgelsen.

Dette notat handler om seniorer (der her defineres som 60+-årige) og deres arbejdsvilkår.

Hovedresultater

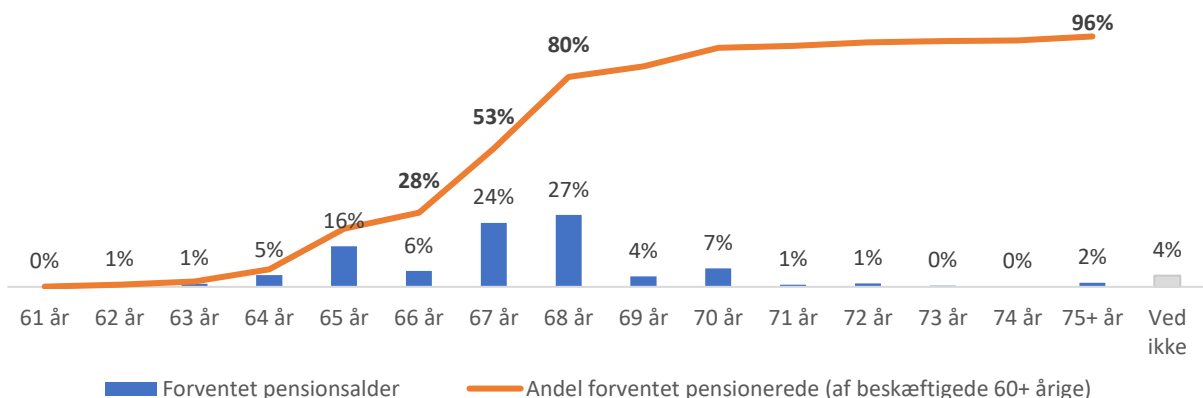
- Over hver fjerde beskæftigede sygeplejerske på 60+ år (28 %) forventer at trække sig tilbage før den nuværende pensionsalder på 67 år.
- Sygeplejersker, der arbejder efter pensionsalderen, adskiller sig ved højere arbejdsglæde, større oplevelse af mening og bedre kollegialt fællesskab end øvrige seniorer i arbejde.
- Seniorer, der forventer tidlig tilbagetrækning, oplever oftere arbejdet som psykisk belastende, har lavere jobtilfredshed og føler sig i mindre grad anerkendt for deres erfaring.
- Godt helbred hænger tæt sammen med længere tilknytning til arbejdsmarkedet: Sygeplejersker, der arbejder efter pensionsalderen, vurderer både deres fysiske og psykiske helbred bedre end øvrige grupper.

Forventet tilbagetrækning

Figur 1 viser fordelingen af den forventede tilbagetrækning for sygeplejerskerne, der er 60+ år og i arbejde. Heraf fremgår det, at over hver fjerde (28 %) af de sygeplejersker, der i dag er 60 år eller derover og fortsat arbejder, forventer at have trukket sig tilbage, før de når den nuværende pensionsalder på 67 år. Yderligere 24 % regner med at trække sig som 67-årige, og 27 % som 68-årige.

Fordeler man svarene på alder (ej vist), ses et tydeligt mønster: Sygeplejerskerne forventer i høj grad at trække sig det år, de når folkepensionsalderen. Blandt de 60–62-årige forventer flest at gå på pension som 68-årige (39–47 %), mens det for de 63–66-årige især er som 67-årige (41–58 %). For de yngste sygeplejersker i gruppen (60-62 år) angiver kun en begrænset andel, at de forventer at forlade arbejdsmarkedet senere end deres folkepensionsalder (4-10%), mens hver femte (20%) af de 64-årige og hver fjerde (25%) af de 65-årige i beskæftigelse forventer at trække sig tilbage efter de har nået deres folkepensionsalder.

Figur 1. I hvilken alder forventer du at trække dig tilbage fra arbejdsmarkedet

Anm. Beskæftigede sygeplejersker over 60 år (n=1144). Procenter summer ikke nødvendigvis til 100 grundet afrunding. Kilde: DSR Analyse.

Sygeplejersker, der arbejder efter deres pensionsalder

De sygeplejersker, der stadig er i arbejde, selvom de er fyldt 67 og dermed er nået den nuværende pensionsalder, er blevet stillet følgende spørgsmål: "Hvad er den primære årsag til, at du arbejder efter din pensionsalder?"

I alt 138 sygeplejersker har valgt at svare på spørgsmålet. Svarene peger samlet på, at det sjældent er én enkelt årsag, men et samspil mellem lyst, mening, faglig identitet, fleksible rammer, fællesskab og økonomiske hensyn, der motiverer sygeplejerskerne til at fortsætte arbejdslevet efter pensionsalderen. Sygeplejerskernes svar falder overordnet set ind under fem temaer.

1. Arbejdsglæde, mening, identitet og fællesskab

Det mest fremtrædende tema er arbejdsglæde. Mange beskriver, at de fortsat holder af deres arbejde og oplever det som meningsfuldt og givende. Flere fremhæver ønsket om stadig at gøre en forskel for patienter og kolleger, fx: "Jeg føler stadig, at jeg kan bidrage" og "Det giver mig indhold i tilværelsen".

Arbejdet er for mange tæt knyttet til deres identitet som sygeplejerske, og flere skriver direkte, at de ikke var klar til at "slippe faget". Det kollegiale fællesskab nævnes ofte som en væsentlig del af arbejdsglæden, både fagligt og socialt.

2. Lyst, energi og helbred

Mange peger på, at de fortsat har lyst og overskud til at arbejde. De føler sig friske, raske og mentalt parate og oplever derfor ikke pensionsalderen som et naturligt stop. Flere skriver fx "Jeg føler mig ikke gammel" eller "Jeg er stadig frisk og fuld af energi". For nogle handler det også om at holde sig i gang og undgå at gå i stå.

3. Fleksibilitet og seniorvenlige vilkår

Fleksible rammer er afgørende for, at mange vælger at fortsætte. En stor del arbejder på nedsat tid, som vikar eller på særlige seniorordninger. Muligheden for selv at tilrettelægge arbejdstid, vælge vagter til og fra og gradvist trappe ned fremhæves som centrale forudsætninger: "Jeg vil gerne trappe ned – ikke stoppe fra den ene dag til den anden".

4. Økonomi

Økonomi spiller en rolle for mange, men ofte i kombination med lyst og arbejdsglæde. Nogle har behov for indkomsten, fordi pensionen er lav, eller fordi de støtter familie. Andre peger på, at det økonomisk giver mening at kombinere løn og pension: "Det er en god mulighed for at forbedre økonomien".

5. Livssituation og personlige forhold

Endelig henviser flere til deres livssituation. Tab af ægtefælle, sygdom i familien eller ændrede sociale forhold gør, at arbejdet giver struktur, fællesskab og mening i hverdagen. For andre spiller det ind, at partneren fortsat arbejder, og at det derfor føles naturligt selv at fortsætte.

Sygeplejerskers forventede tilbagetrækning og deres arbejdsliv

De beskæftigede sygeplejersker er i det følgende afsnit blevet inddelt i tre grupper:

- Sygeplejersker, der aktuelt stadig er i beskæftigelse og over 67 år (folkepensionsalderen)
- Beskæftigede sygeplejersker 60-66 år, der forventer at trække sig som 67-årige eller senere
- Beskæftigede sygeplejersker 60-66 år, der forventer at trække sig før de er fyldt 67 år

Det nedenstående afsnit handler om sammenhængen mellem forhold i seniorernes arbejdsliv og deres forventede tilbagetrækning. Her finder vi, at sygeplejerskerne over 67 år, der stadig er i arbejde, sammenlignet med sygeplejersker i alderen 60-66 år:

- I højere grad oplever, at der er et godt kollegialt fællesskab
- I mindre grad angiver, at de har et psykisk belastende arbejdsmiljø
- I højere grad finder deres arbejdsopgaver meningsfulde
- I højere grad oplever, at deres erfaring bliver brugt som sygeplejefaglig ressource
- I højere grad føler sig godt klædt på til at bruge nye teknologier og it-systemer
- I mindre grad at måtte tage medicin for at komme igennem arbejdsdagen
- I højere grad at være tilfredse med deres arbejde

Det er vigtigt at bemærke, at der ikke er tale om kausale sammenhænge.

Det er også blevet undersøgt, om der er en sammenhæng mellem at arbejde efter pensionsalderen og om man oplever arbejdet som fysisk hårdt (fremgår af bilagstabel 3) eller oplever et højt arbejdspress (bilagstabel 4). Der er ikke signifikant forskel på grupperne.

Tabel 1 viser, at oplevelsen af et godt fællesskab mellem kollegerne er mest udbredt blandt sygeplejersker over folkepensionsalderen, som fortsat er i arbejde. I denne gruppe er 66 % helt enige i udsagnet. Blandt sygeplejersker under 67 år, der forventer at trække sig som 67-årige eller senere, er andelen 55 %, mens den er 52 % blandt dem, der forventer at trække sig, før de fylder 67 år. Forskellene mellem grupperne er statistisk signifikante.

Tabel 1. Hvor enig eller uenig er du i følgende udsagn om dit nuværende arbejde? Der er et godt fællesskab mellem kollegerne på min arbejdsplads

	67+ årige (over pensionsalderen)	Under 67 år og forventer at trække sig som 67-årig eller senere	Under 67 år og forventer at trække sig før 67 år.	Alle
Helt enig	66%	55%	52%	55%
Delvist enig	18%	34%	35%	32%
Hverken enig eller uenig	5%	5%	9%	6%
Delvist uenig	3%	3%	3%	3%
Helt uenig	1%	1%	1%	1%
Ved ikke	6%	2%	1%	2%
Total	100%	100%	100%	100%
Antal	146	657	315	1120

Anm. Beskæftigede sygeplejersker. Procenter summer ikke nødvendigvis til 100 grundet afrunding. Forskelle mellem grupperne er statistisk signifikante. Kilde: DSR Analyse.

Det fremgår af tabel 2, at sygeplejersker over folkepensionsalderen, som fortsat er i arbejde, i mindre grad oplever arbejdet som psykisk belastende end de øvrige grupper. I denne gruppe er 6 % helt enige i, at arbejdet er psykisk belastende. Blandt 60-66-årige, der forventer at trække sig som 67-årige eller senere, er andelen 17 %, mens den er 23 % blandt sygeplejersker, der forventer at trække sig, før de fylder 67 år. Forskellene mellem grupperne er statistisk signifikante.

Tabel 2. Hvor enig eller uenig er du i følgende udsagn om dit nuværende arbejde? Arbejdet er psykisk belastende

	67+ årige (over pensionsalderen)	Under 67 år og forventer at trække sig som 67-årig eller senere	Under 67 år og forventer at trække sig før 67 år.	Alle
Helt enig	6%	17%	23%	17%
Delvist enig	34%	39%	42%	40%
Hverken enig eller uenig	29%	21%	16%	21%
Delvist uenig	14%	12%	11%	12%
Helt uenig	16%	10%	8%	10%
Ved ikke	2%	0%	0%	0%
Total	100%	100%	100%	100%
Antal	146	657	315	1120

Anm. Beskæftigede sygeplejersker. Procenter summer ikke nødvendigvis til 100 grundet afrunding. Forskelle mellem grupperne er statistisk signifikante. Kilde: DSR Analyse.

Tabel 3 viser, at langt de fleste beskæftigede sygeplejersker, oplever deres arbejdsopgaver som meningsfulde, men også at der er forskelle mellem grupperne. Blandt sygeplejersker over folkepensionsalderen, som fortsat er i arbejde, er 77 % helt enige i udsagnet. Det samme gælder 76 % af sygeplejersker under 67 år, der forventer at trække sig som 67-årige eller senere, mens andelen er lavere blandt dem, der forventer at trække sig, før de fylder 67 år, hvor 66 % er helt enige. Langt de fleste, der ikke svarer "helt enig", angiver, at de er delvist enige (hhv. 18, 21 og 31 %). Kun ganske få er helt eller delvist uenige (1 %). Forskellene mellem grupperne er statistisk signifikante.

Tabel 3. Hvor enig eller uenig er du i følgende udsagn om dit nuværende arbejde? Mine arbejdsopgaver er meningsfulde

	67+ årige (over pensionsalderen)	Under 67 år og forventer at trække sig som 67-årig eller senere	Under 67 år og forventer at trække sig før 67 år.	Alle
Helt enig	77%	76%	66%	74%
Delvist enig	18%	21%	31%	24%
Hverken enig eller uenig	3%	2%	2%	2%
Delvist uenig	-	1%	1%	1%
Helt uenig	1%	-	-	0%
Ved ikke	1%	0%	-	0%
Total	77%	76%	66%	100%
Antal	146	657	315	1120

Anm. Beskæftigede sygeplejersker. Procenter summer ikke nødvendigvis til 100 grundet afrunding. Forskelle mellem grupperne er statistisk signifikante. Kilde: DSR Analyse.

Det fremgår af tabel 4, at langt de fleste beskæftigede sygeplejersker oplever, at deres erfaring bliver brugt som en sygeplejefaglig ressource, men også at der er forskelle mellem grupperne. Andelen, der er helt enige, er højest blandt sygeplejersker over folkepensionsalderen, som fortsat er i arbejde (67 %), efterfulgt af sygeplejersker, der forventer at trække sig som 67-årige eller senere (61 %), og lavest blandt dem, der forventer tidligere tilbagetrækning (52 %). De, der ikke er helt enige, angiver overvejende at være delvist enige, mens kun få er uenige. Forskellene mellem grupperne er statistisk signifikante.

Tabel 4. Hvor enig eller uenig er du i følgende udsagn om dit nuværende arbejde? Jeg oplever, at min erfaring bliver brugt som en sygeplejefaglig ressource i det daglige arbejde

	67+ årige (over pensionsalderen)	Under 67 år og forventer at trække sig som 67-årig eller senere	Under 67 år og forventer at trække sig før 67 år.	Alle
Helt enig	67%	61%	52%	59%
Delvist enig	20%	28%	30%	27%
Hverken enig eller uenig	5%	7%	12%	8%
Delvist uenig	3%	3%	4%	3%
Helt uenig	1%	1%	1%	1%
Ved ikke	3%	1%	1%	1%
Total	100%	100%	100%	100%
Antal	146	654	315	1117

Anm. Beskæftigede sygeplejersker. Procenter summer ikke nødvendigvis til 100 grundet afrunding. Forskelle mellem grupperne er statistisk signifikante. Kilde: DSR analyse.

Tabel 5 viser, at en større andel af sygeplejersker i arbejde efter folkepensionsalderen og sygeplejersker under 67 år, der forventer at trække sig som 67-årige eller senere, føler sig godt klædt på til at bruge nye teknologier og it-systemer end blandt dem, der forventer at trække sig, før de fylder 67 år.

Andelen, der er helt enige, er 40 % i de to førstnævnte grupper mod 28 % blandt sygeplejersker med forventning om tidligere tilbagetrækning. De fleste øvrige svar angiver delvis enighed, mens relativt flere i gruppen med forventning om tidlig tilbagetrækning er delvist eller helt uenige. Forskellene mellem grupperne er statistisk signifikante.

Der kan være flere årsager til sammenhængen. Det kan være, at de, der ikke oplever at være klædt godt nok på til at bruge nye teknologier, også er mere tilbøjelige til at trække sig tidligere tilbage. Det kan også være, at de, der har planer om at fortsætte længere, bruger mere tid og energi på at sætte sig ind i nye teknologier og systemer, som de skal bruge i flere år fremadrettet.

Tabel 5. Hvor enig eller uenig er du i følgende udsagn om dit nuværende arbejde? Jeg føler mig godt klædt på til at bruge nye teknologier/it-systemer

	67+ årige (over pensionsalderen)	Under 67 år og forventer at trække sig som 67-årig eller senere	Under 67 år og forventer at trække sig før 67 år.	Alle
Helt enig	40%	40%	28%	36%
Delvist enig	38%	38%	41%	39%
Hverken enig eller uenig	15%	12%	12%	12%
Delvist uenig	4%	8%	13%	9%
Helt uenig	-	2%	5%	3%
Ved ikke	3%	0%	-	1%
Total	100%	100%	100%	100%
Antal	146	653	315	1116

Anm. Beskæftigede sygeplejersker. Procenter summer ikke nødvendigvis til 100 grundet afrunding. Forskelle mellem grupperne er statistisk signifikante. Kilde: DSR analyse.

Ser man på tabel 6, fremgår det, at brug af medicin for at kunne klare arbejdsdagen er mindst udbredt blandt sygeplejersker over folkepensionsalderen, som fortsat er i arbejde. I denne gruppe angiver 6 % brug af medicin på grund af fysiske belastninger og 1 % på grund af psykiske belastninger.

Blandt sygeplejersker under 67 år i arbejde er der ikke signifikant forskel. For dem, der forventer at trække sig som 67-årige eller senere, er andelen henholdsvis 18 % og 3 %, mens de blandt sygeplejersker, der forventer at trække sig før 67 år, er 19 % og 6 %.

Forskellen mellem de 67+-årige, der stadig er i arbejde, og de beskæftigede sygeplejersker under 67 år er signifikant

Tabel 6. Har du inden for de sidste 14 dage anvendt medicin for at kunne klare arbejdsdagen? (sæt evt. flere kryds)

	67+ årige (over pensionsalderen)	Under 67 år og forventer at trække sig som 67-årig eller senere	Under 67 år og forventer at trække sig før 67 år.	Alle
Ja, pga. fysiske belastninger*	6%	18%	19%	17%
Ja, pga. psykiske belastninger*	1%	3%	6%	4%
Nej*	91%	79%	76%	80%
Ved ikke	3%	1%	1%	1%
Antal	145	653	315	1115

Anm. Beskæftigede sygeplejersker. Procenter summer ikke nødvendigvis til 100 grundet muligheden for at angive flere svar. Forskelle mellem grupperne er statistisk signifikante, hvis svarkategorien er angivet med *. Kilde: DSR Analyse.

Tabel 7 viser, at den samlede jobtilfredshed er højest blandt sygeplejersker, der arbejder efter folkepensionsalderen. I denne gruppe angiver 63 %, at de er meget tilfredse med deres job, mod 46 % blandt sygeplejersker under 67 år, der forventer at trække sig som 67-årige eller senere, og 31 % blandt dem, der forventer at trække sig før 67 år. I stedet svarer en større andel i de to yngste grupper, at de er tilfredse snarere end meget tilfredse, og andelen, der hverken er tilfredse eller utilfredse, er højest blandt sygeplejersker med forventning om tidlig tilbagetrækning. Forskellene mellem grupperne er statistisk signifikante.

Tabel 7. Hvor tilfreds er du med dit job som helhed, alt taget i betragtning?

	67+ årige (over pensionsalderen)	Under 67 år og forventer at trække sig som 67-årig eller senere	Under 67 år og forventer at trække sig før 67 år.	Alle
Meget tilfreds	63%	46%	31%	44%
Tilfreds	32%	44%	51%	44%
Hverken tilfreds eller utilfreds	3%	7%	16%	9%
Utilfreds	1%	2%	2%	2%
Meget utilfreds	-	0%	1%	0%
Ved ikke	-	0%	0%	0%
Antal	145	653	315	1115

Anm. Beskæftigede sygeplejersker. Procenter summer ikke nødvendigvis til 100 grundet afrunding. Forskelle mellem grupperne er statistisk signifikante. Kilde: DSR Analyse.

Sygeplejerskers helbred og tilbagetrækning

Både de beskæftigede sygeplejersker og de sygeplejersker, der har forladt arbejdsmarkedet, er blevet spurgt ind til en række spørgsmål om deres eget helbred. I det nedenstående er sygeplejerskernes selvvaluerede helbred blevet krydset med sygeplejerskernes beskæftigelsesstatus. Sygeplejerskerne, der er i beskæftigelse, er fortsat inddelt i de tre grupper fra ovenstående afsnit. De sygeplejersker, der har forladt arbejdsmarkedet permanent, er blevet inddelt i to grupper: dem, der forlod arbejdsmarkedet, inden de nåede deres folkepensionsalder, og dem, der forlod arbejdsmarkedet, efter de nåede deres folkepensionsalder.

Tabel 8 viser, hvordan sygeplejersker vurderer deres helbred alt i alt, fordelt på beskæftigelsesstatus og tilbagetrækningsplaner. Blandt beskæftigede sygeplejersker vurderer 90 % samlet set deres helbred som fremragende, vældig godt eller godt. Helbredsvurderingen er mest positiv blandt de 67+-årige og blandt 60-66-årige, der forventer at trække sig tilbage som 67-årige, mens en større andel af de 60-66-årige, der

forventer at trække sig tilbage før 67 år, angiver et mindre godt eller dårligt helbred. Blandt sygeplejersker, der har forladt arbejdsmarkedet, vurderer 85 % helbredet som godt eller bedre, og andelen med et mindre godt eller dårligt helbred er højere blandt dem under pensionsalderen end blandt dem over eller på pensionsalderen.

Tabel 8. Hvordan synes du, at dit helbred er alt i alt?

	Beskæftigede sygeplejersker/ midlertidigt uden for beskæftigelse				Sygeplejersker, der har forladt arbejdsmarkedet			Alle
	67+ årige	60-66 år og vil trække sig som 67+ årige	60-66 år og vil trække sig som under 67-årig	Alle beskæftigede	Under pensionsalder	Over/lige pensionsalder	Alle uden for arbejdsmarkedet	
Fremragende	16%	13%	8%	12%	9%	12%	10%	11%
Vældig godt	51%	44%	41%	44%	32%	42%	36%	40%
Godt	29%	33%	37%	34%	38%	35%	37%	35%
Mindre godt	3%	9%	12%	9%	18%	9%	15%	12%
Dårligt	1%	0%	3%	1%	4%	2%	3%	2%
Antal	145	648	314	1109	647	313	960	2102

Anm. Sygeplejersker 60+ år. Sygeplejersker, der er midlertidigt uden for beskæftigelse, indgår i "Alle" kolonnen, men vises ikke særskilt grundet for få svar (n<50). Procenter summer ikke nødvendigvis til 100 grundet afrunding. Forskelle mellem grupperne er statistisk signifikante. Kilde: DSR analyse.

Af tabel 9 fremgår det, i hvilken grad sygeplejersker føler sig sunde og raske, fordelt på beskæftigelsesstatus og tilbagetrækningstidspunkt. Blandt beskæftigede sygeplejersker er 49 % helt enige i udsagnet, herunder 57 % blandt de 67+-årige og 51 % blandt 60-66-årige, der forventer at trække sig tilbage som 67-årige, mens andelen er lavere (39 %) blandt 60-66-årige, der forventer tilbagetrækning før 67 år. Blandt sygeplejersker, der har forladt arbejdsmarkedet, er 36 % af dem under pensionsalderen helt enige i udsagnet, mod 44 % blandt dem på eller over pensionsalderen.

Tabel 9. Hvor enig eller uenig er du i følgende udsagn? Jeg føler mig sund og rask

	Beskæftigede sygeplejersker				Sygeplejersker, der har forladt arbejdsmarkedet			Alle
	67+ årige	60-66 år og vil trække sig som 67+ årige	60-66 år og vil trække sig som under 67-årig	Alle beskæftigede	Under pensionsalder	Over/lige pensionsalder	Alle uden for arbejdsmarkedet	
Helt enig	57%	51%	39%	49%	36%	44%	39%	44%
Delvist enig	34%	32%	40%	35%	36%	33%	35%	35%
Hverken enig eller uenig	6%	8%	9%	8%	10%	11%	11%	9%
Delvist uenig	3%	7%	8%	7%	10%	7%	9%	8%
Helt uenig	1%	1%	4%	2%	7%	4%	6%	4%
Ved ikke	-	-	-	-	1%	-	0%	0%
Antal	145	648	314	1109	642	311	953	2095

Anm. Sygeplejersker 60+ år. Sygeplejersker, der er midlertidigt uden for beskæftigelse, indgår i "Alle" kolonnen, men vises ikke særskilt grundet for få svar (n<50). Procenter summer ikke nødvendigvis til 100 grundet afrunding. Forskelle mellem grupperne er statistisk signifikante. Kilde: DSR analyse.

Tabel 10 viser, i hvilken grad sygeplejersker oplever sig fysisk nedslidte, fordelt på beskæftigelsesstatus og tilbagetrækningstidspunkt. Blandt beskæftigede sygeplejersker erklærer 28 % sig helt eller delvist enige i udsagnet, mens 39 % er helt uenige. Andelen, der er helt eller delvist enige, er højest blandt 60-66-årige, der forventer at trække sig tilbage før 67 år (35 %), og lavest blandt de 67+-årige (20 %). Blandt sygeplejersker, der har forladt arbejdsmarkedet, er 35 % af dem under pensionsalderen helt eller delvist enige i, at de føler sig fysisk nedslidte, mod 20 % blandt dem på eller over pensionsalderen.

Tabel 10. Hvor enig eller uenig er du i følgende udsagn? Jeg føler mig fysisk nedslidt

	Beskæftigede sygeplejersker/ midlertidigt uden for beskæftigelse				Sygeplejersker, der har forladt arbejdsmarkedet			Alle
	67+ årige	60-66 år og vil trække sig som 67+ årige	60-66 år og vil trække sig som under 67-årig	Alle beskæftigede	Under pensionsalder	Over/lige pensionsalder	Alle uden for arbejdsmarkedet	
Helt enig	1%	5%	8%	5%	9%	3%	7%	6%
Delvist enig	19%	23%	27%	23%	26%	17%	23%	23%
Hverken enig eller uenig	14%	17%	17%	17%	19%	14%	18%	17%
Delvist uenig	15%	15%	17%	16%	13%	17%	14%	15%
Helt uenig	50%	41%	31%	39%	31%	48%	37%	38%
Ved ikke	1%	0%	-	0%	2%	1%	1%	1%
Antal	145	648	314	1109	642	312	954	2096

Anm. Sygeplejersker 60+ år. Sygeplejersker, der er midlertidigt uden for beskæftigelse, indgår i "Alle" kolonnen, men vises ikke særskilt grundet for få svar (n<50). Procenter summer ikke nødvendigvis til 100 grundet afrunding. Forskelle mellem grupperne er statistisk signifikante. Kilde: DSR analyse.

Af tabel 11 fremgår det, i hvilken grad sygeplejersker oplever sig psykisk nedslidte, fordelt på beskæftigelsesstatus og tilbagetrækningstidspunkt. Blandt beskæftigede sygeplejersker erklærer 20 % sig helt eller delvist enige i udsagnet, mens halvdelen er helt uenige. Andelen, der er helt eller delvist enige, er højest blandt 60-66-årige, der forventer at trække sig tilbage før 67 år (31 %), og lavest blandt de 67+-årige (10 %). Blandt sygeplejersker, der har forladt arbejdsmarkedet, er 23 % af dem under pensionsalderen helt eller delvist enige i udsagnet, mod 9 % blandt dem på eller over pensionsalderen.

Tabel 11. Hvor enig eller uenig er du i følgende udsagn? Jeg føler mig psykisk nedslidt

	Beskæftigede sygeplejersker/ midlertidigt uden for beskæftigelse				Sygeplejersker, der har forladt arbejdsmarkedet			Alle
	67+ årige	60-66 år og vil trække sig som 67+ årig	60-66 år og vil trække sig som under 67-årig	Alle beskæftigede	Under pensionsalder	Over/lig pensionsalder	Alle uden for arbejdsmarkedet	
Helt enig	3%	2%	5%	3%	6%	2%	5%	4%
Delvist enig	7%	16%	26%	17%	17%	7%	14%	16%
Hverken enig eller uenig	10%	15%	16%	14%	16%	9%	14%	14%
Delvist uenig	10%	15%	15%	14%	10%	8%	9%	12%
Helt uenig	70%	52%	38%	50%	49%	72%	56%	53%
Ved ikke	-	-	-	-	2%	1%	2%	1%
Antal	145	648	314	1109	642	311	953	2095

Anm. Sygeplejersker 60+ år. Sygeplejersker, der er midlertidigt uden for beskæftigelse, indgår i "Alle" kolonnen, men vises ikke særskilt grundet for få svar (n<50). Procenter summer ikke nødvendigvis til 100 grundet afrunding. Forskelle mellem grupperne er statistisk signifikante. Kilde: DSR analyse.

Bilag**Bilagstabel 1. Opdeling af beskæftigede seniorer (60+)**

	Antal	Alle
Seniorsygeplejersker, der arbejder efter pensionsalderen	156	14%
Seniorsygeplejersker, der endnu ikke har nået pensionsalderen og arbejder, men først forventer at trække sig som 67-årige eller senere	674	58%
Seniorsygeplejersker, der arbejder, men forventer at trække sig, før de fylder 67 år.	324	28%
Total	1152	100%

Anm. Beskæftigede sygeplejersker. Procenter summer ikke nødvendigvis til 100 grundet afrunding. Kilde: DSR Analyse.

Bilagstabel 2. I hvilken sektor arbejder du – dvs. hvilken overenskomststafte er du underlagt? (Er du i beskæftigelse inden for flere sektorer, bedes du tænke på din primære beskæftigelse)

	67+ årige	60-66 år og vil trække sig som 67+ årig	60-66 år og vil trække sig som under 67-årig	Alle
Stat	4%	4%	4%	4%
Regioner	64%	61%	56%	60%
Kommune	17%	28%	32%	27%
Privat	6%	5%	7%	6%
Andet	8%	3%	2%	3%
Ved ikke	-	0%	-	0%
Antal	156	674	324	1172

Anm. Beskæftigede sygeplejersker. Procenter summer ikke nødvendigvis til 100 grundet afrunding. Forskelle mellem aldersgrupperne er statistisk signifikante. Kilde: DSR Analyse.

Bilagstabel 3. Hvor enig eller uenig er du i følgende udsagn om dit nuværende arbejde? Arbejdet er fysisk hårdt

	67+ årige (over pensionsalderen)	Under 67 år og forventer at trække sig som 67-årig eller senere	Under 67 år og forventer at trække sig før 67 år.	Alle
Helt enig	8%	12%	11%	11%
Delvist enig	19%	20%	21%	20%
Hverken enig eller uenig	26%	17%	17%	18%
Delvist uenig	12%	16%	17%	16%
Helt uenig	33%	34%	35%	34%
Ved ikke	1%	0%	-	0%
Total	100%	100%	100%	100%
Antal	146	657	315	1120

Anm. Beskæftigede sygeplejersker. Procenter summer ikke nødvendigvis til 100 grundet afrunding. Forskelle mellem grupperne er ikke statistisk signifikante, da $p\text{-værdi} > 0,05$. Kilde: DSR analyse.

Bilagstabel 4. Hvor enig eller uenig er du i følgende udsagn om dit nuværende arbejde? Mit arbejde er kendetegnet ved højt arbejdspress

	67+ årige (over pensionsalderen)	Under 67 år og forventer at trække sig som 67-årig eller senere	Under 67 år og forventer at trække sig før 67 år.	Alle
Helt enig	23%	26%	28%	26%
Delvist enig	36%	40%	43%	40%
Hverken enig eller uenig	23%	19%	15%	18%
Delvist uenig	12%	9%	10%	10%
Helt uenig	5%	4%	3%	4%
Ved ikke	1%	1%	0%	1%
Total	100%	100%	100%	100%
Antal	146	657	315	1120

Anm. Beskæftigede sygeplejersker på 60 år (n=186). Forskelle mellem grupperne er ikke statistisk signifikante, da p-værdi>0,05. Kilde: DSR analyse.

Metode

Undersøgelsen omfatter sygeplejersker i alderen 60–80 år.

Der er udsendt invitation til 5.000 tilfældigt udtrukne medlemmer af Dansk Sygeplejeråd, som ifølge medlemsregisteret er mellem 60 og 80 år, har registreret en mailadresse og er bosat i Danmark. I alt har 34 pct. af de inviterede medlemmer deltaget i hele eller dele af undersøgelsen.

En frafaldsanalyse viser, at de sygeplejersker, der har besvaret undersøgelsen, i gennemsnit er lidt yngre end den samlede population af inviterede (0,33 år). Derudover er en større andel registreret som aktive i DSR's medlemsregister, dvs. i arbejde (53% mod 49%), mens en mindre andel er registreret som seniorer, på efterløn eller pensionerede (44% mod 48%).